

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра філософії та міжнародної комунікації

ЗАТВЕРДЖЕНО

Гуманітарно-педагогічний факультет

“19” червня 2025 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ОСНОВИ ПРИВАТНИХ ВІДНОСИН»**

Галузь знань І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення

Спеціальність І01 Соціальна робота та консультування

Освітня програма: Соціальна робота

Факультет (ННІ) гуманітарно-педагогічний

Розробники: кандидат юридичних наук Івченко Б.-Ю.В.

Київ – 2025 р.

Опис навчальної дисципліни «Основи приватних відносин»

Вивчення дисципліни сприятиме ознайомленню студентів з основними положеннями цивільного законодавства і його окремими інститутами, науково-теоретичним надбанням науки цивільного права та судовою практикою у сфері приватного права.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	Бакалавр	
Спеціальність	І01 Соціальна робота та консультування	
Освітня програма	«Соціальна робота»	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	обов'язкова	
Загальна кількість годин	150	
Кількість кредитів ECTS	5	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-	
Форма контролю	екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Денна форма здобуття вищої освіти	Заочна форма здобуття вищої освіти
Курс (рік підготовки)	2	
Семестр	2	
Лекційні заняття	45 год.	год.
Практичні, семінарські заняття	45 год.	год.
Лабораторні заняття	-	год.
Самостійна робота	60 год.	год.
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	6 год.	

1. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета: отримання студентами сучасних теоретичних і практичних знань стосовно значення норм та інститутів загальної частини цивільного права, правового регулювання цивільних відносин в Україні, а також формування вмінь та навичок щодо застосування на практиці норм чинного законодавства стосовно вирішення проблем, накопичених практикою щодо розв'язання цивільних спорів.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у соціальній сфері або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів соціальної роботи і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 12. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь яких інших проявів недоброчесності.

ЗК 14. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

ЗК 15. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК 1. Знання і розуміння сутності, значення і видів соціальної роботи та основних її напрямів (психологічного, соціально-педагогічного, юридичного, економічного, медичного).

СК 3. Знання і розуміння нормативно-правової бази стосовно соціальної роботи та соціального забезпечення.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 8. Критично аналізувати й оцінювати чинну соціальну політику країни, соціально-політичні процеси на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях.

2. Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма							заочна форма					
	Тижні	Усього	у тому числі					усього	у тому числі				
			Л	П	Лаб	Інд	с.р.		Л	П	лаб	Інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Змістовий модуль 1.													
Тема 1. Цивільне право, зміст та сутнісні характеристики.		6	2	2			2						
Тема 2. Цивільні правовідносини. Поняття та особливості цивільних правовідносин		6	2	2			2						
Тема 3. Фізичні особи як суб'єкти цивільного права правоздатність і дієздатність фізичної особи		6	2	2			2						
Тема 4. Юридичні особи як суб'єкти цивільного права		6	2	2			2						
Тема 5. Об'єкти цивільних правовідносин		6	2	2			2						
Тема 6. Правочини.		6	2	2			2						
Тема 7. Представництво.		6	2	2			2						
Тема 8. Юридичні факти		6	2	2			2						

Тема 9. Здійснення цивільних прав та виконання обов'язків. Захист цивільних прав і охоронюваних законом інтересів		6	2	2			2						
Тема 10. Строки в цивільному праві. Позовна давність.		6	2	2			2						
Разом за змістовим модулем 1.		60	20	20			20						
Змістовий модуль 2.													
Тема 11. Поняття права власності.		8	2	2			4						
Тема 12. Право спільної власності.		8	2	2			4						
Тема 13. Захист права власності.		8	2	2			4						
Тема 14. Зобов'язальне право.		8	2	2			4						
Тема 15. Спадкове право.		8	2	2			4						
Тема 16. Особисті немайнові права.		8	2	2			4						
Тема 17. Загальні положення про речове право.		8	2	2			4						
Тема 18. Загальні положення про право інтелектуальної власності.		6	2	2			2						
Тема 19. Авторське право.		6	2	2			2						
Тема 20. Шлюбно-сімейні правовідносини.		6	2	2			2						
Тема 21. Аліментні правовідносини.		6	2	2			2						
Тема 22. Усиновлення. Опіка та піклування. Патронат над дітьми.		6	2	2			2						
Тема 23. Сімейні правовідносини з іноземним елементом.		4	1	1			2						
Разом за змістовим модулем 2		90	25	25			40						
Усього годин		150	45	45			60						

3. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	Тема 1. Цивільне право, зміст та сутнісні характеристики.	2
2	Тема 2. Цивільні правовідносини. Поняття та особливості цивільних правовідносин	2
3	Тема 3. Фізичні особи як суб'єкти цивільного права правоздатність і дієздатність фізичної особи	2

4	Тема 4. Юридичні особи як суб'єкти цивільного права	2
5	Тема 5. Об'єкти цивільних правовідносин	2
6	Тема 6. Правочини.	2
7	Тема 7. Представництво.	2
8	Тема 8. Юридичні факти	2
9	Тема 9. Здійснення цивільних прав та виконання обов'язків. Захист цивільних прав і охоронюваних законом інтересів	2
10	Тема 10. Строки в цивільному праві. Позовна давність.	2
11	Тема 11. Поняття права власності.	2
12	Тема 12. Право спільної власності.	2
13	Тема 13. Захист права власності.	2
14	Тема 14. Зобов'язальне право.	2
15	Тема 15. Спадкове право.	2
16	Тема 16. Особисті немайнові права.	2
17	Тема 17. Загальні положення про речове право.	2
18	Тема 18. Загальні положення про право інтелектуальної власності.	2
19	Тема 19. Авторське право.	2
20	Тема 20. Шлюбно-сімейні правовідносини.	2
21	Тема 21. Аліментні правовідносини.	2
22	Тема 22. Усиновлення. Опіка та піклування. Патронат над дітьми.	2
23	Тема 23. Сімейні правовідносини з іноземним елементом.	1

4. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	Тема 1. Цивільне право, зміст та сутнісні характеристики.	2
2	Тема 2. Цивільні правовідносини. Поняття та особливості цивільних правовідносин	2
3	Тема 3. Фізичні особи як суб'єкти цивільного права правоздатність і дієздатність фізичної особи	2
4	Тема 4. Юридичні особи як суб'єкти цивільного права	2
5	Тема 5. Об'єкти цивільних правовідносин	2
6	Тема 6. Правочини.	2
7	Тема 7. Представництво.	2
8	Тема 8. Юридичні факти	2
9	Тема 9. Здійснення цивільних прав та виконання обов'язків. Захист цивільних прав і охоронюваних законом інтересів	2
10	Тема 10. Строки в цивільному праві. Позовна давність.	2
11	Тема 11. Поняття права власності.	2
12	Тема 12. Право спільної власності.	2
13	Тема 13. Захист права власності.	2
14	Тема 14. Зобов'язальне право.	2
15	Тема 15. Спадкове право.	2
16	Тема 16. Особисті немайнові права.	2

17	Тема 17. Загальні положення про речове право.	2
18	Тема 18. Загальні положення про право інтелектуальної власності.	2
19	Тема 19. Авторське право.	2
20	Тема 20. Шлюбно-сімейні правовідносини.	2
21	Тема 21. Аліментні правовідносини.	2
22	Тема 22. Усиновлення. Опіка та піклування. Патронат над дітьми.	2
23	Тема 23. Сімейні правовідносини з іноземним елементом.	1

5. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	Інститути, що становлять систему цивільного права.	2
2	Ознаки властивії притаманні методу приватноправового регулювання.	2
3	Надання повної цивільної дієздатності фізичній особі до досягнення нею повноліття.	2
4	Органи юридичної особи та їх компетенція.	2
5	Нематеріальні блага, що відносяться до об'єктів цивільних прав.	2
6	Визначення місця вчинення правочину.	2
7	Представництво за довіреністю. Форма довіреності. Довіреність юридичної особи.	2
8	Неправомірні дії в системі юридичних фактів.	2
9	Роль судової практики в удосконаленні, тлумаченні та застосуванні цивільного законодавства.	2
10	Вимоги на які позовна давність не поширюється.	2
11	Випадки коли може бути реквізовано майно.	2
12	Види права спільної власності.	2
13	Склад правопорушення та умови цивільно-правової відповідальності.	2
14	Підстави виникнення права на неустойку.	2
15	Контроль за виконанням заповіту.	2
16	Способи захисту особистих немайнових прав фізичної особи.	2
17	Умови неможливості витребування майна з незаконного володіння іншої особи.	4
18	Способи захисту права інтелектуальної власності.	4
19	Особливості цивільно-правового регулювання авторського та патентного права.	4
20	Споріднення та свояцтво як види юридичних фактів.	4
21	Договори між подружжям про утримання.	4
22	Припинення опіки та піклування.	4
23	Особливості усиновлення дитини, що є громадянином України іноземцем.	4

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання:

- усне або письмове опитування;
- співбесіда;

- тестування;
- захист проектів.

7. Методи навчання:

- метод проблемного навчання;
- метод практико-орієнтованого навчання;
- кейс-метод;
- метод навчання через дослідження;
- метод навчальних дискусій та дебат;
- метод командної роботи, мозкового штурму.
- практичний метод (лабораторні, практичні заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);
- відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо).

8. Оцінювання результатів навчання.

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України» Розподіл балів за видами навчальної діяльності

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Змістовий модуль 1.		
П.р.1. Цивільне право, зміст та сутнісні характеристики.	ПРН 8, в тому числі знати основні поняття цивільного права, його принципи, структуру. джерела, особливості цивільного законодавства та цивільних правовідносин, об'єкти цивільних правовідносин, право на захист цивільних прав, загальні положення про фізичну та юридичну особу, поняття правочину, представництва, поняття строків, їх види та юридичне значення, зміст позовної давності.	4
П.р.2. Цивільні правовідносини. Поняття та особливості цивільних правовідносин		4
П.р.3. Фізичні особи як суб'єкти цивільного права правоздатність і дієздатність фізичної особи		4
П.р.4. Юридичні особи як суб'єкти цивільного права		4
П.р.5. Об'єкти цивільних правовідносин		4
П.р.6. Правочини.		4
П.р.7. Представництво.		4
П.р.8. Юридичні факти		4
П.р.9. Здійснення цивільних прав та виконання обов'язків. Захист цивільних прав і охоронюваних законом інтересів		4
П.р.10. Строки в цивільному праві. Позовна давність.		4
Самостійна робота 1. Інститути, що становлять систему цивільного права.		30

Ознаки властивії притаманні методу приватноправового регулювання. Надання повної цивільної дієздатності фізичній особі до досягнення нею повноліття. Органи юридичної особи та їх компетенція. Нематеріальні блага, що відносяться до об'єктів цивільних прав. Визначення місця вчинення правочину. Представництво за довіреністю. Форма довіреності. Довіреність юридичної особи. Неправомірні дії в системі юридичних фактів. Роль судової практики в удосконаленні, тлумаченні та застосуванні цивільного законодавства. Вимоги на які позовна давність не поширюється.		
Модульна контрольна робота 1.		30
Всього за модулем 1		100
Змістовий модуль 2.		
П.р.11. Поняття права власності.	ПРН 8 в тому числі знати основні інститути цивільного права, такі як право власності, зобов'язальне право, спадкове право, сімейне право а саме: питання цивільної правосуб'єктності, поняття інтелектуальної власності, авторське право та суміжні права, договірні та недоговірні зобов'язання, спадкування за заповітом та за законом, здійснення права на спадкування, умови і порядок укладення шлюбу, недійсність шлюбу, особисті немайнові права і обов'язки подружжя, шлюбний договір, особисті правовідносини між батьками і дітьми, аліментні правовідносини, усиновлення, опіка та піклування.	3
П.р.12. Право спільної власності.		3
П.р.13. Захист права власності.		3
П.р.14. Зобов'язальне право.		3
П.р.15. Спадкове право.		3
П.р.16. Особисті немайнові права.		3
П.р.17. Загальні положення про речове право.		3
П.р.18. Загальні положення про право інтелектуальної власності.		3
П.р.19. Авторське право.		3
П.р.20. Шлюбно-сімейні правовідносини.		3
П.р.21. Аліментні правовідносини.		3
П.р.22. Усиновлення. Опіка та піклування. Патронат над дітьми.		3
П.р.23. Сімейні правовідносини з іноземним елементом.		4
Самостійна робота 2. Випадки коли може бути реквізовано майно. Види права спільної власності. Склад правопорушення та умови цивільно-правової відповідальності. Підстави виникнення права на неустойку. Контроль за виконанням заповіту. Способи захисту особистих		30

немайнових прав фізичної особи. Умови неможливості витребування майна з незаконного володіння іншої особи. Способи захисту права інтелектуальної власності. Особливості цивільно-правового регулювання авторського та патентного права. Споріднення та свояцтво як види юридичних фактів. Договори між подружжям про утримання. Припинення опіки та піклування. Особливості усиновлення дитини, що є громадянином України іноземцем.		
Модульна контрольна робота 2.		30
Всього за модулем 2		100
Навчальна робота	$(M1 + M2)/2 \cdot 0,7 \leq 70$	
Екзамен		30
Всього за курс	$(\text{Навчальна робота} + \text{екзамен}) \leq 100$	

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамени/заліки)
90-100	Відмінно
74-89	Добре
60-73	Задовільно
0-59	Незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати та мультимедійні презентації повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу.
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

9. Навчально-методичне забезпечення:

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn - <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=3034>);
- посилання на цифрові освітні ресурси;
- підручники, навчальні посібники;
- методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти денної форми здобуття вищої освіти.

10. Рекомендовані джерела інформації

І. Базова

1. Апопій І.В. Сімейне право України: навч. посіб.: 2-ге видання перероблене та доповнене. Київ : Центр учбової літератури, 2011. 360 с.
2. Енциклопедія цивільного права України / Інститут держави і права ім. В.М.Корецького НАН України / Ярославна Миколаївна Шевченко (відп.ред.). Київ : Ін Юре, 2009. 950с.
3. Лепех С. М. Сімейне право України : навч. посіб. Львів : Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2010. 318 с.
4. Парасюк М.В., Парасюк В.М., Грабар Н.М. П Цивільне право України (загальна частина) (у схемах та таблицях): навч. посіб. Львів : Растр-7, 2020. 364 с.
5. Процьків Н.М., Гетьманцева Н.Д. Сімейне право. Навчально-методичний посібник. Чернівці: Чернівець. нац.. ун-т ім.. Ю Федьковича, 2021. 148 с.
6. Цивільне право : навч. практикум / уклад. : К.Р. Резворович (заг. ред.), М.П. Юніна, А.С. Ділігул та ін. Дніпро : ДДУВС, 2022. 220 с.
7. Цивільне право України : навч. посіб. до складання вступ. випробування в магістратуру у форматі ЗНО / В. І. Борисова та ін. Харків : Право, 2021. 396 с
8. Цивільне право України. Загальна частина: підручник / за ред. О. В. Дзери, Н. С. Кузнєцової, Р. А. Майданика. – 3-тє вид., перероб. і допов. Київ: Юрінком Інтер, 2010. 976 с.
9. Цивільне право України.: Академічний курс: підруч.: У 2 т. / за заг. ред. Я.М. Шевченко. 2-ге вид., перероб і доп.. Київ: Видавничий Дім «Ін Юре», 2006. Т. 1. Загальна частина. 696 с.

ІІ. Допоміжна

1. Дмитрук І.М. Основи цивільного та сімейного права України : навч.-метод. посіб. Миколаїв: Видавничий дім «Гельветика», 2019. 156 с.
2. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України / за ред. В.М.Коссака. Київ: Істина, 2008. 976 с.
3. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України: У 2 т. / за ред. О.В. Дзери, Н.С. Кузнєцової, В.В. Луця. Київ: Юрінком Інтер, 2006 (Т.І.). 725 с.
4. Основи цивільного та сімейного права України : навч.-метод. посібник / І.М. Дмитрук. Миколаїв: Видавничий дім «Гельветика», 2019. 156 с.
5. Чернега В. М. Сімейне (національне, міжнародне, порівняльне) право: підручник. Київ : Видавництво Ліра-К, 2023. 370 с.
6. Цивільне право України: підручник. 3-є вид., перероб. і доп. У 2 частинах. / за ред. проф. Р.Б. Шишки (кер. авт. кол.), Ч. 1. Загальна. Київ : Видавництво Ліра-К, 2022. 796с.
7. Чернега В. М. Проблеми та потенціал механізму правового регулювання сімейних відносин : монографія. Київ : Видавництво Ліра-К., 2022. 508 с.

12. Інформаційні ресурси

1. <http://www.rada.kiev.ua/> – Верховна Рада України.
2. <http://www.naiu.kiev.ua> – Національна академія внутрішніх справ України.
3. <http://www.kmu.gov.ua> – Кабінет Міністрів України.
4. <http://www.nau.kiev.ua> – Нормативні акти України.
5. <http://www.nbuv.gov.ua> – Національна бібліотека України імені В. І.Вернадського.